



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

1 11 יולי 2019
2

לפני:

כב' השופטת אופירה דגן-טוכמכר

נציג ציבור (עובדים) מר איסר באומל

נציג ציבור (מעסיקים) מר יהודה פינקלשטיין

המבקשת

יציגים עמותה לארגון עובדים
ע"י ב"כ: עו"ד ג. גורודיסקי ו- ש. שחם

-

המשיבים

1. מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד ט. זרקו

2. ארגון המורים
ע"י ב"כ: עו"ד ס. פעיל, ז. גיפס ו- ט. איסק

3. הסתדרות המורים
ע"י ב"כ: עו"ד א. לין, א. לונגמן ו- א. וייס

3
4

פסק דין

5
6
7
8
9

בפנינו בקשה למתן צו הצהרתי הקובע כי המבקשת היא "ארגון עובדים" של מורים וגננות בישראל, ולמתן סעדים למניעת פגיעה בזכויותיהם של מורים שהצטרפו כחברים למבקשת אגב ביטול חברותם במשיבים 2-3.

10

עיקר העובדות הצריכות לעניין הן כדלקמן:

11
12
13
14
15
16

1. המבקשת הינה עמותה שהוקמה ביום 22/1/17. עובר להקמת העמותה התנהלה ברשתות החברתיות פעילות "מחאתית" של מורים לנוכח עיכובים בתשלום שכרם, ה"מחאה" התגבשה בחודשים האחרונים של שנת 2016 ובאה לידי ביטוי אף בהפגנות שניהל "מטה המאבק" שהוקם אגב הפעילות שתוארה. נדמה כי המבקשת לא היתה פעילה במשך תקופת מה ואולם בראשית שנת 2018 החלו חברי "מטה המאבק" לפעול מתוך שאיפה להקים ארגון עובדים חדש,



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

- 1 במסגרת המבקשת, שנרשמה כאמור כשנה קודם לכן, כאשר שאיפתם היא לייצג
2 כארגון עובדים את כלל המורים והגננות המועסקים במדינת ישראל בחינוך
3 היסודי העל יסודי ובגני הילדים.
- 4 2. הבקשה דן הוגשה ביום 15/2/18 ובמסגרתה התבקש בית הדין לקבוע כי
5 המבקשת היא "ארגון עובדים" ולפיכך כשירה להיות צד בהליך קיבוצי בבית
6 הדין לעבודה, וכן ליתן סעד למניעת פגיעה בזכויותיהם של מורים אשר
7 החליטו/יחליטו לבטל את חברותם בארגונים הקיימים, וזאת על מנת שלא
8 לפגוע בזכותם להצטרף לשורות המבקשת, תוך ביטול חברותם בארגונים
9 הקיימים.
- 10 במועד הדיון הראשון הציגה המבקשת קלסר "טופסי הצטרפות" של כ- 800
11 חברים אלא שרובם המוחלט של "המצטרפים" חתמו למעשה על טופסי
12 "הצטרפות על תנאי" וממילא גם כלל לא ביטלו את חברותם בארגונים היציגים
13 הקיימים. למיטב הבנתנו במועד הגשת הבקשה רק חברים בודדים במבקשת
14 ביטלו את חברותם בארגוני העובדים הקיימים, ועד היום הצטרפו לשורות
15 המבקשת כדין (אגב ביטול חברותם בארגונים הקיימים) לכל היותר כמה עשרות
16 בודדות של מורים.
- 17 3. נציין כי מלכתחילה כללה הבקשה גם תביעה למתן סעד הצהרתי על מנת לאפשר
18 למר כפיר אלבז להתמודד כציר וכמועמד למוסדות ארגון המורים (המשיב 2)
19 ולהורות על ביטול הסעיף בתקנון ארגון המורים הקובע כי תנאי להצגת
20 מועמדות למועצת הארגון הוא חברות של 5 שנים בארגון.
- 21 4. אלא, שבהחלטת בית הדין מיום 27/3/18 הורה בית הדין על סילוק על הסף של
22 העתירה ככל שהיא נוגעת לטענות בעניין מועמדותו של מר אלבז, מחמת אי
23 מיצוי הליכים ובהיותה תאורטית ועם זאת הוסיף וקבע כדלקמן:
- 24 15. יש לתמוה על כך שהמבקשת, אשר מעוניינת בהכרה כארגון
25 עובדים, הפעיל באותה יחידת מיקוח בה פועל ארגון המורים, איננה רואה
26 פגם בכך שמר אלבז, אשר נמנה על חבריה מבקש להיות חבר ואף
27 להתמודד על הנהגת ארגון המורים. יש לציין כי עמדה זו, איננה
28 מתיישבת לכאורה עם הכללים שנקבעו על ידי בית הדין הארצי לעבודה,
29 אשר איננו מכיר ככלל בחברות כפולה של עובד בשני ארגוני עובדים אשר
30 פועלים באותה יחידת מיקוח.



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

- 1 ...
- 2 17. עוד יש לציין בהקשר זה, כי אנו אף סבורים כי יש קושי רב בכך
- 3 שהמבקשת, אשר חותרת להכרה כארגון עובדים מבקשת להתערב
- 4 בענייניו הפנימיים של הארגון היציג, ובמיוחד בכל הנוגע להליכים
- 5 לבחירת הנהגת ארגון המורים, ואנו מתקשים מאוד לראותה כ"חליפתו"
- 6 של העובד בנסיבות העניין. גם אלמלא הייתה מחלוקת בדבר מעמדה של
- 7 המבקשת כארגון עובדים, הרי שככלל אין לאפשר לארגון עובדים פלוני
- 8 להתערב בענייניו הפנימיים של ארגון עובדים אחר, ואף לא בדרך של
- 9 "יצוג" חבר בארגון האחר.
- 10 5. כך נותרה הבקשה דנן, כאשר המשיבים בה הם שני ארגוני המורים היציגים וכן
- 11 מדינת ישראל שהיא המעסיק הגדול ביותר של מורים וגננות בישראל. בטבורו
- 12 של ההליך עומדות זכויות שונות שמוקנות לעובדי הוראה מכח הסכמים
- 13 והסדרים שבין המדינה (ומעסיקים אחרים) לבין הארגונים היציגים (המשיבים
- 14 2,3) ואשר לטענת המבקשת, נשללות ממי שבחרו שלא להיות חברים באיזה
- 15 מהארגונים היציגים. המבקשת טוענת כי שלילת הזכויות גורעת מיכולתה
- 16 להתארגן בעצמה ולצרף חברים לשורותיה על מנת להפוך לארגון יציג בבוא
- 17 היום.
- 18 6. המשיבים מתנגדים לבקשה על כל חלקיה, וטוענים כי המבקשת כלל איננה
- 19 כשירה להיות צד להליך קיבוצי משום שאיננה "ארגון עובדים".
- 20 7. ביום 8.11.18 נשמעו העדויות בתיק, וזאת לאחר שהבירור העובדתי נדחה, בשל
- 21 בקשה של המבקשת להשלים את ראיותיה על מנת להציג עובדות נוספות.
- 22 בהמשך הדברים הוגשו סיכומי הצדדים בכתב.

טענות המבקשת

- 23
- 24
- 25 8. המבקשת טוענת כי יש להכיר במעמדה כארגון עובדים אותנטי, שתכליתו לשרת
- 26 את עניינם של המורים והגננות בישראל, ציבור אשר לטענתה במשך שנים סבל
- 27 משלטון מונופוליסטי וכוחני של ארגוני המורים הקיימים, אשר מחלקים
- 28 ביניהם את ציבור המורים בחלוקה קרטלית, תוך מניעת חופש בחירה, כפי





בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

- 1 שבאה לידי ביטוי בהרחקתו של יו"ר המבקשת מר נמר מארגון המורים למשך
2 עשור.
- 3 9. אשר למבחנים להכרה בארגון עובדים, טוענת המבקשת כי אין לזקוף לחובתה
4 את העובדה שנוסדה בסניף קופיקס, ואין לתמוה על כך שראשית פעילותה נגועה
5 בתקלות פרוצדורליות, שכן זהו טבע הדברים בעת שמתגבש ארגון עובדים חדש.
6 10. לטענת המבקשת אין להכריע בסכסוך לפי מצב הדברים בעת שהוגשה הבקשה,
7 אלא שיש להכיר בכך שהארגון מתקדם ומתפתח עם הזמן, וכמקובל בסכסוכים
8 קיבוציים בהם קיימת הכרה בכך שמדובר בפעילות דינמית "תוך כדי תנועה",
9 יש לדון גם בעובדות שנוצרו לאחר הגשת התובענה, שאם לא כן, הרי שבכל עת
10 שחלה התפתחות מסויימת, יהיה צורך למחוק את הבקשה ולהגיש חדשה.
- 11 11. לטענת המבקשת לגופו של עניין מתקיימים בה כל התנאים להכרה בארגון
12 עובדים כפי שנקבעו בפסק הדין בבג"צ 7029/95 הסתדרות העובדים נ' בית הדין
13 הארצי לעבודה [להלן: "בג"צ עמית"] וככל שתנאי כלשהו איננו מתקיים הרי
14 שניתן לוותר עליו בשים לב לאותנטיות ולחשיבות של ההתארגנות ולתכלית
15 שהיא משרתת.
- 16 12. תכלית ההתארגנות שמובילה המבקשת היא לבטל את הפיצול ביחידת המיקוח
17 של המורים, פיצול אשר לטענת המבקשת הוביל להבדלים בשכר בין חברי שני
18 ארגוני המורים, ללא בסיס ענייני, כך שמורה מתחיל בכיתה ט' (חבר הסתדרות
19 המורים) משתכר כמו גננת, ואילו מורה מתחיל בכיתה י' (חבר ארגון המורים)
20 משתכר 25% יותר.
- 21 13. המבקשת טוענת כי מר נמר ומר אלבוז החברים בעמותה סולקו מארגון המורים
22 מן הטעם שהם חברים "בארגון אחר" ודי בכך כדי למנוע מארגון המורים לטעון
23 כי המבקשת איננה ארגון עובדים.
- 24 לדידה, מתן הכרה במבקש כארגון עובדים מהווה הכרה בחירות של המורים,
25 בזכותם לבחור לעצמם ייצוג הולם ושחרורם מהקרטלים שבענף החינוך.
- 26 14. אשר לזכויות שנגרעות מחבריה ולהטבות שונות שמחולקות על פי הנטען רק
27 לחברי ארגוני המורים הגם שהן ממומנות על ידי המעסיק (משרד החינוך) טוענת
28 המבקשת כי זכויות שונות שמממן המעביד כגון שי לחג, יומן המורה ומלגות
29 שונות, והטבות שכר כגון "שעות פרופסיונליות", מוענקות למורים שהם חברי





בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

1 הארגונים המוכרים בלבד, ונגרעות מחברי המבקשת ויש בכך כדי לגרוע מכוחה
2 להתארגן.

טענות ארגון המורים

- 3
4
5 15. ארגון המורים טוען כי המבקשת איננה עומדת במבחנים שנקבעו בפסיקה לצורך
6 הכרה בה כ"ארגון עובדים" ולפיכך כלל איננה כשירה להגיש "בקשת צד" בבית
7 הדין לעבודה ודי בכך כדי למחוק את הבקשה דנן מחמת העדר סמכות.
8 16. לגופו של עניין טוען ארגון המורים כי משרד החינוך מתקצב מימון הטבות שונות
9 למורים "פר חבר" דהיינו כי בגין מורים שאינם חברי ארגון המורים משרד
10 החינוך כלל איננו מעביר תקציב לארגון, לנוכח האמור, לדידו אין הצדקה לחייב
11 את הארגון לשלם למורים שאינם משלמים לארגון "דמי חבר" את אותן הטבות
12 שלהן זכאים אלה המשלמים דמי חבר.
13 17. בסיכומיו מתייחס ארגון המורים לכל אחת מההטבות נשוא הבקשה, ומנמק
14 מדוע לטעמו אין פגם באופן בו נשללת אותה הטבה ממי שאינו חבר הארגון.
15 18. בסיכומו של דבר מבקש ארגון המורים לחייב את המבקשת בתשלום הוצאות
16 משפט בשים לב להתנהלותה בהליך דנן אשר הסבה לצדדים הוצאות משפט
17 מיותרות.

טענות הסתדרות המורים

- 18
19
20 19. גם הסתדרות המורים טוענת כי המבקשת איננה "ארגון עובדים", שכן
21 המבקשת איננה עומדת בתנאים שנקבעו בפסיקה לצורך הכרה בארגון עובדים,
22 לא במועד הגשת הבקשה דנן, ואף לא במועד ההוכחות. אשר על כן המבקשת
23 איננה כשירה להגיש בקשת צד בסכסוך קיבוצי, ודי בכך כדי לסלק את ההליך
24 דנן.
25 20. עוד טוענת הסתדרות המורים כי גם אילו הייתה המבקשת ארגון עובדים הרי
26 שכל שהיו לה טענות כנגד הארגונים היציגים הרי שממילא מדובר היה **בסכסוך**
27 **בין ארגוני שהמקום לבררו הוא בבית הדין הארצי לעבודה.**
28 21. לגופו של עניין טוענת ההסתדרות כי אין כל מניעה כי תתן הטבות לחבריה
29 המשלמים דמי חבר, ותמנע מלתתם למי שאינם משלמים דמי חבר. אשר



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

1 להטבות שמשרד החינוך משתתף במימונו, טוענת ההסתדרות כי המימון מועבר
2 על ידי משרד החינוך לפי מספר החברים, וכן כי ממילא אין דרך להפריד בין
3 המימון שנותן משרד החינוך, לבין הכספים שנצברים מדמי החבר.
4
5

טענות המדינה

6
7 22. המדינה, אשר הגישה את סיכומיה בשיהוי ניכר, אשר עיכב את ההכרעה בתיק,
8 טוענת כי דין הבקשה להידחות על כל חלקיה.

9 23. המדינה מצטרפת לטענות הארגונים לפיהן המבקשת איננה עונה על הגדרת
10 "ארגון עובדים" כמשמעה בחוק, ולפיכך איננה כשירה להגיש "בקשת צד".
11 המדינה טוענת כי בשים לב לגודלו של ציבור המורים והגננות הרי שאין הצדקה
12 להכיר בהתארגנות שמונה כמה עשרות מורים כארגון עובדים.

13 24. המדינה אף מצטרפת לעמדת המשיבים לפיה בית דין זה נעדר סמכות עניינית
14 לדון בבקשה. המדינה מדגישה כי משאין חולק כי המבקשת איננה ארגון "יציג"
15 הרי שאין לה מעמד (STANDING) לנקוט בהליך קיבוצי כנגד המדינה וזאת
16 אף אם ניתן היה להכיר בה כ"ארגון עובדים", וזאת כאשר עניינו של ההליך הוא
17 בהסכמים קיבוציים שהמבקשת איננה צד להם. בהקשר זה מפנה המבקשת
18 לפסק דינו של חברי כב' השופט א. שגב בס"ק 17-02-2260 ארגון המורים נ'
19 מ"י.

20 25. לגופו של עניין טוענת המדינה כי ככלל אין היא פוגעת בזכויותיהם של מורים
21 שאינם חברי המשיבים 2-3, וכי גם המשיבים 2-3 מחוייבים לפעול בדרך שאיננה
22 מקפחת את זכויותיהם של אלה שאינם חברים. עם זאת המדינה מאשרת כי
23 ביחס להטבות מסוגים מסויימים, אשר משולמות באמצעות / בתיווך ארגוני
24 המורים, אפשר שישנו צורך לגבש פתרונות נקודתיים על מנת להבטיח כי לא
25 יגרעו זכויותיהם של מי שבחרו שלא להיות חברים בארגוני העובדים הקיימים.
26
27
28
29



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

הכרעה

הערת פתיחה

- 1
- 2
- 3 26. בפתח הדברים יובהר כי בהתאם להוראות סעיף 25 (2) לחוק בית הדין לעבודה,
- 4 תשכ"ה – 1965, בית דין זה איננו מוסמך לדון בסכסוך בין ארגוני עובדים באשר
- 5 סמכות זו נתונה באופן בלעדי לבית הדין הארצי לעבודה.
- 6 אשר על כן, גם אם תוכר המבקשת כ"ארגון עובדים" הרי שהמשיבים 2-3 אינם
- 7 יכולים להיות במעמד של "משיבים" במסגרת ההליך דנן שמתברר לפני בית
- 8 הדין לא מוסמך לפסוק כל סעד נגדם, ומעמדם בהליך מוגבל למעמד של "צד
- 9 נדרש".
- 10 אשר על כן הבקשה ככל שהיא מכוונת כנגד המשיבים 2-3 תמחק.
- 11 27. שנית יובהר כי לדידנו, ככלל, שאלת מעמדו של צד אשר מבקש סעד בסכסוך
- 12 קיבוצי צריך שיתברר בהתאם למצב העובדתי **בעת הגשת בקשת צד** (וזאת
- 13 בדומה לאופן בו מברר בית הדין את שאלת הייצוגיות של ארגון עובדים).
- 14 פשיטא כי דיון בתובענה אשר הוגשה לבית הדין בטרם "הבשילו" התנאים
- 15 להכרה, תוך התחשבות באירועים ובתהליכים שהתרחשו תוך כדי ההליך
- 16 השיפוטי התלוי ועומד סופו להוביל לבזבוז זמן שיפוטי יקר וכן לפגיעה
- 17 במשאבים של הצד שכנגד כפי שהודגם היטב בהליך דנן שבו ביקשה המבקשת
- 18 מעת לעת להגיש הודעות "עדכון", משהוברר כי רק לאחר הגשת הבקשה,
- 19 המבקשת קיימה הליכי בחירות בהן נטלו חלק חברי העמותה (שגם על תוקפן
- 20 יש מחלוקת) וכן נקטה בהליכים לתיקון התקנון של העמותה **זאת בשעה**
- 21 **שמדובר בעניינים שעומדים בליבת התנאים להכרה ב"ארגון עובדים"**.
- 22 הכרה בקיומה של אפשרות להגיש "בקשת צד" בהעדר מעמד, ולפעול להשגת
- 23 המעמד "תוך כדי תנועה" בעת שההליך השיפוטי תלוי ועומד איננה עולה בקנה
- 24 אחד עם קיומו של סדר משפטי סביר והוגן, יש בה כדי לפגוע באינטרסים של
- 25 הצד שכנגד, והיא מובילה לבזבוז זמן שיפוטי יקר, ולעיתים אף גובלת בשימוש
- 26 לרעה בהליכי משפט ולכן ככלל אין לאשרה.
- 27 אין לשלול אפשרות שבה בית הדין בהתאם לשיקול דעתו יכריע בשאלת המעמד
- 28 גם בהתחשב באירועים שהתרחשו לאחר הגשת "בקשת צד", ואולם נדמה כי
- 29 מדיניות שיפוטית סבירה מחייבת שיהיה זה אך ורק באותם מקרים חריגים



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

1 שבהם מן הצדק לעשות כן. נסיבות כאמור לא מתקיימות במקרה דנן, באשר לא
2 התרשמנו כי במהלך ההתדיינות נוצר שינוי מהותי במצב הדברים.
3 28. על רקע האמור לעיל, יש להכריע בשאלה האם יש להכיר במבקשת כ"ארגון
4 עובדים" לצורך ניהול הליך כנגד המדינה בגין זכויות שמוקנות לעובדי הוראה
5 ואשר נשללות ממי שאיננו חבר בשני הארגונים הייצוגיים.

6
7

8 האם המבקשת היתה "ארגון עובדים" במועד הגשת הבקשה דנן

9 29. בית המשפט העליון בבג"צ עמית, ובית הדין הארצי לעבודה בהליכים רבים
10 עמדו על המאפיינים המיוחדים לארגון עובדים, המהווים תנאי להכרה ולמתן
11 מעמד כ"שחקן" שיש לו זכויות במגרש של משפט העבודה הקיבוצי.

12 30. עיון בפסיקה מלמד כי התנאים שנקבעו נועדו להבטיח כי מתן הכרה ומעמד
13 לארגון פלוני, יקדם את תכליתו של משפט העבודה הקיבוצי, וימנע פגיעה
14 ברקמת יחסי העבודה הקיבוציים הקיימים.

15 31. לנוכח האמור, על ארגון המבקש להיות מוכר כ"ארגון עובדים", לעמוד הן
16 בתנאים מהותיים, אשר עניינם ברוח ההתארגנות במהותה בעצמאותה
17 ובמטרתיה, והן בתנאים בעלי אופי "אדמיניסטרטיבי", עליו להיות "ארגון של
18 קבע" עליו לפעול לפי "תקנון", לקיים "בחירות" דמוקרטיות בקרב כלל חברי
19 הארגון, ועוד כיו"ב סממנים המלמדים על יציבות.

20 32. לדידנו, יישום המבחנים שנקבעו בפסיקה צריך להיעשות מתוך בחינה של
21 הנסיבות הרלוונטיות לכל מקרה ומקרה ובכלל זה לגודלה של יחידת המיקוח,
22 ולמודל היחסים הקיבוציים ככל שקיימים בה.

23 33. ככל שיחידת המיקוח הרלוונטית גדולה יותר, וככל שכבר מתקיימים בה יחסים
24 קיבוציים, כך יש לעמוד באופן דווקני יותר על קיום התנאים המהותיים
25 והאדמיניסטרטיביים שכן הכרה בשחקן חדש כארגון עובדים טומנת בחובה את
26 הפוטנציאל של פגיעה ברקמת יחסי העבודה הקיימת, אשר לא תמיד יש
27 להצדיקה.





בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

- 1 ככלל ניתן לומר כי גישה גמישה יותר ביחס לתנאי ההכרה
2 ה"אדמיניסטרטיביים" עשויה להיות מוצדקת מקום בו הארגון פועל ביחידת
3 מיקוח קטנה, שבה לא מתקיימים יחסי עבודה קיבוציים.
- 4 34. בענייננו המבקשת תובעת הכרה כארגון עובדים ביחידת מיקוח אדירת מימדים
5 המאחדת למעשה שלוש יחידות מיקוח קיימות, אשר צמחו באופן הסטורי
6 כתוצר של מבנה מערכת החינוך שהוקמה על פי חוק חינוך חובה. המבקשת
7 מעוניינת לחתור תחת הסדר הקיים ולהחליפו באחר וזאת כאשר חברים בה
8 מספר זעום של חברים ביחס לחברי יחידת המיקוח, וכאשר היא החלה לפעול
9 כחודשיים לפני מועד הגשת הבקשה לבית הדין, בטרם קיימה בחירות בקרב
10 חבריה, ובעת שהבקשה לתיקון תקנון שהגישה נדחתה על ידי רשם העמותות
11 ולא ברור מהו התקנון שבתוקף.
- 12 35. לדידנו, בשים לב לגודל יחידת המיקוח הנטענת, ולכך שמדובר בארגון שתכליתו
13 לשנות מן היסוד את כל המודל הקיבוצי הקיים במערכת החינוך על כל חלקיה
14 הרי שיש מקום לדרוש בענייננו עמידה דווקנית בתנאים שנקבעו בפסיקה, אשר
15 יבטיחו כי מדובר אכן ב"ארגון של קבע".
- 16 36. התרשמנו כי בענייננו מדובר בהתארגנות ספונטנית של מורים, אשר טרם בשלה
17 והתגבשה לכדי "ארגון של קבע" כמשמעותו בפסיקה.
18 בבחינת למעלה מן הצריך, והגם שכפי שקבענו לעיל, המועד הרלוונטי לבחינת
19 המעמד הוא בעת הגשת הבקשה הרי שגם בחלוף הזמן, לא התרשמנו כי יש
20 הצדקה להכיר במבקשת כארגון של קבע.
- 21 די אם נפנה בהקשר זה לחקירתו הנגדית של מר נמר לעניין הליכי הבחירות
22 להנהגת הארגון ולגבי האופן בו התבקש רשם העמותות לאשר את שינוי התקנון
23 (הליך אשר בעת שמיעת ההוכחות טרם הסתיים).
- 24 עוד נזכיר כי גם כיום רובם המוחלט של עובדי ההוראה שהביעו ענין / הצטרפו
25 כחברים לשורות המבקשת, לא ויתרו על מעמדם כחברים בארגונים היציגים,
26 עובדה זו, אשר מצטרפת לבקשה לאפשר למר אלבו (חבר המבקשת) להתמודד
27 בבחירות על הנהגת ארגון המורים מעידה כי יותר משמדובר בארגון עובדים יציג
28 חדש, בשלב זה מדובר ב"פלג" של חברים שגיבשו לעצמם אג'נדה משותפת בתוך
29 הארגונים הקיימים.
- 30



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

- 1
- 2 **האם יש הצדקה עניינית להכיר במבקשת כארגון עובדים בהליך דנן**
- 3 37. בבג"צ "עמית" נקבע כי הביטוי "ארגון עובדים" איננו בעל משמעות מונוליטית,
- 4 דהיינו כי שאלת ההכרה בארגון עובדים איננה "לכל דבר ועניין", אלא שיש
- 5 לבחון את ההקשר שבו עולה שאלת המעמד, באופן שההכרעה בשאלת המעמד
- 6 תהא לעולם תלויה הקשר.
- 7 38. לנוכח האמור, שאלת ההכרה במבקשת כארגון עובדים צריך שתבחן בשים לב
- 8 לאספקלריה של ההליך דנן, אשר בטבורו עומדות שאלות הנוגעות לתנאי
- 9 העבודה של חברי המבקשת אשר ביטלו את חברותם במשיבים 2-3 ולאופן בו
- 10 יממשו את זכויותיהם.
- 11 39. עיון בכתבי הטענות, בעדויות ובמסמכים שבתיק מעלה כי בעניינינו מדובר
- 12 בשורה של הטבות מסוגים שונים ומגוונים אשר עובדי הוראה זכאים להם מכח
- 13 הסכמים קיבוציים החלים עליהם ובהתאם למנהגים שהתגבשו בין הצדדים
- 14 ליחסי העבודה הקיבוציים במהלך עשרות שנים. כך, על פי הסכמת הצדדים
- 15 ליחסי העבודה הקיבוציים חלק מההטבות להן זכאים המורים משולמות
- 16 באמצעות ארגוני המורים במימון שמעביר משרד החינוך לארגונים היציגים.
- 17 40. למיטב הבנתנו אין בין הצדדים מחלוקת כלשהי לעניין עצם זכאותם של עובדי
- 18 ההוראה שאינם חברים בארגונים היציגים להטבות שממומנות באופן מלא על
- 19 ידי משרד החינוך באמצעות הארגונים היציגים, ומנגד- כי אינם זכאים להטבות
- 20 שיסודן במימון שנאסף מדמי החבר שגובים המשיבים 2-3.
- 21 41. המחלוקת (ככל שקיימת) נוגעת **לאופן המימוש** של הטבה כזו או אחרת
- 22 שמועברת לציבור עובדי ההוראה באמצעות ארגוני המורים היציגים, וזאת בין
- 23 היתר בשים לב לכך שבחלק מהמקרים מתקיים מימון מעורב (לדוגמא בעניין
- 24 מלגות לימודים), ובחלק אחר הגם שמדובר בזכות שמקורה איננו בהסכם
- 25 קיבוצי אלא בהוראת מעסיק, היא משולמת בפועל באמצעות מנגנון שמפעילים
- 26 ארגוני המורים (לדוגמא - שעות פרופסיונליות).
- 27 42. כפי שכבר ציינו, **אין מדובר כלל במחלוקת עקרונית**, שכן המעסיק איננו כופר
- 28 בזכותם של מורים שאינם חברי ארגוני המורים לאותן הטבות שמשולמות
- 29 במימון המעסיק למורים שהם חברי הארגונים. המחלוקת ככל שהיא קיימת



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

- 1 נוגעת אך לשיטת המימוש בפועל, כאשר בעניין זה למבקשת, אשר איננה צד
2 להסכמים אין כל מעמד (בין אם תוכר כארגון עובדים ובין אם לאו).
- 3 43. זאת ועוד, אף במישור הפרקטי, נדמה כי להליך דנן אין זכות קיום כסכסוך
4 קיבוצי. מכתבי הטענות עולה כי משרד החינוך מעניק למורים רשימה ארוכה
5 מאוד של זכויות ותנאי עבודה מסוגים שונים באמצעות ארגוני המורים
6 הקיימים. בחלק מהמקרים מדובר בהסדרים פשוטים שלגביהם כבר נמצא
7 פתרון ישים לתשלום ישיר של הזכות למורים שאינם חברים בארגונים היציגים
8 ישירות ממשרד החינוך (ע"ע יומן למורה ושי לחג).
- 9 לעומת זאת, זכויות אחרות כגון מלגות השתלמות, שעות פרופסיונליות,
10 והסדרים נוספים שדרכי היישום שלהם התפתחו במהלך עשרות שנים, מחייבים
11 בחינה נקודתית, על מנת לאפשר תשלום / מתן טובת ההנאה שלא באמצעות
12 הארגונים היציגים.
- 13 עוד יש להזכיר כי מעסיקים אחרים, שמממנים זכויות אחרות באמצעות ארגוני
14 המורים כדוגמת רשת אורט, והרשויות המקומיות (ע"ע ביטוח אחריות
15 מקצועית שעמד במרכז הבקשה למתן צו זמני) כלל אינן צד להליך דנן.
- 16 44. ממילא, אין כל אפשרות לתת לכלל הזכויות וההסדרים הקיימים פתרון יישומי
17 אחד, אלא שנדרשת בחינה נקודתית, ואפשר אף שיהיו מקרים בהם יהיה צורך
18 לבחון את הזכאות של עובד פלוני בהתאם לנסיבות הקונקרטיות של המקרה
19 ולא לקבוע כלל גורף (לדוגמא ביחס לשעות פרופסיונליות או למלגה). בחינה
20 כאמור, של זכויות של הפרט איננה עניין שראוי לבררו במסגרת של סכסוך
21 קיבוצי מה גם שהמשיב 1 הבהיר כי הוא איננו חולק על עצם הזכאות וכן הבהיר
22 כי ככל שמי מעובדי ההוראה שאינם חברים במשיבים 2-3 יפנה אליו לצורך
23 מיצוי זכויות – בקשתו תתברר לגופה.
- 24 45. לנוכח האמור, לצורך הדיון בעילות התביעה בתיק דנן אין הצדקה להכיר
25 במבקשת כארגון עובדים.
- 26 46. בשולי הדברים יוער כי המבקשת העלתה טענות רבות כנגד הייצוג הלקוי של
27 עובדי ההוראה על ידי הארגונים היציגים וכנגד המבנה הקיים של יחסי העבודה
28 הקיבוציים באשר לטענתה יש מקום להקים ארגון עובדים אחד שייצג את כלל
29 עובדי ההוראה במערכת החינוך מגן הילדים ועד התיכון. איננו סבורים כי



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ק 18-02-33425

1 במסגרת ההליך דנן יש מקום כי בית הדין יחווה את דעתו ביחס לאיכות
2 תפקודם של הארגונים היציגים הקיימים, כמו גם ביחס למבנה שוק העבודה
3 כפי שהתגבש לאחר עשרות שנים של יחסי עבודה קיבוציים במתכונת הקיימת,
4 מה גם שעל פני הדברים אין יסוד להניח כי המודל המבני שמציעה המבקשת
5 יהיה לטוב או למוטב.
6 47. לנוכח האמור לעיל הבקשה נדחית.
7 48. כמקובל בהליכים מסוג זה, והגם שלאחר התלבטות, לא מצאנו לחייב את
8 המבקשת בתשלום הוצאות משפט.
9
10 **ניתן היום, ח' תמוז תשע"ט, (11 יולי 2019), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.**

מר יהודה פינקלשטיין
נציג מעסיקים

אופירה דגן-טוכמכר,
שופטת – אב"ד

מר איסר באומל
נציג עובדים

אופירה דגן-טוכמכר, שופטת

12
13
14
15

16
17

